

JUBILÁLNI KÉSZÜL A MOKSZ

Az 1996-ban alapított Magyar Orvosi Könyvtárak Szövetsége (MOKSZ) 2026-ban jubileumi emléküléssel készül megünnepelni fennállásának 30. évfordulóját. A magyarországi orvosi könyvtárak hálózattá szervezése 1960-ra datálható, az 1.010/1960/I.1.számú minisztertanácsi határozat indította útjára az Országos Orvostudományi Könyvtár és Dokumentációs Központ intézményét, amely évtizedeken át szervezte, irányította szakkönyvtáraink működését. A törvényi szabályozás megszűnte véget vetett

a hálózati szintű működésnek, a különböző egészségügyi intézmények orvosi könyvtárai ezért hozták létre 1996-ban Magyar Orvosi Könyvtárak Szövetségét.

A harminc év alatt számos nehézséget megélt közösség most ünnepelni készül. A szervezők várják a szövetség alapító tagjait, hogy felidézzék a múltat, fiatal kollégák pedig a jelent és a jövőt képviselik majd.

Az esemény előkészületei már javában folynak, a MOKSZ elnöksége igyekszik az alkalomhoz méltó helyszínt és programot biztosítani a 2026 májusában megrendezésre kerülő jubileumi rendezvénynek.

Hálás köszönet mindazoknak,
akik adójuk **1%-át,**

– **114. 543. -Ft-ot** –

**A MAGYAR ORVOSI KÖNYVTÁRAK SZÖVETSÉGE
JAVÁRA AJÁNLOTTÁK FEL!**

HÍRLEVÉL

AZ EGYHÁZI KÖNYVTÁRAK EGYESÜLÉSÉNEK NEGYEDÉVES HÍRLEVELE

„Hódmezővásárhelytől a Celebesz-szigetekre. Egy vásárhelyi orvos mártír halála 10.000 km-re hazájától” címmel olvasható megrendítő megemlékezés Dr. Cseszkó Gyuláról, hitveséről, Eörhalmi Hadady Emmáról és négy gyermekükről az Egyházi Könyvtárosok Egyesülete hírlevelében. A megemlékezés szerzője, Kádárné Zsoldos Edit járt utána az elkötelezett orvos és családja tragikus életútjának: két hódmezővásárhelyi református fiatal a Holland Missziós Társasághoz csatlakozott és alapított, működtetett missziós kórházat Indonéziában 1933 és 1944 között. A Celebesz-szigetek II. világháború alatti japán megszállása idején haltak meg, négy gyermekük maradt

tisztelőik, igaz emberek irgalmára. A cikk apropója, hogy 2025. június 15-étől a hódmezővásárhelyi református Ótemplom falán sírjel őrzi a Cseszkó-házaspár emlékezetét.

Az Orvosi Könyvtárak Szerkesztősége tisztelettel ajánlja a Kedves Olvasók figyelmébe az említett cikket, illetve a Hódmezővásárhelyen járóknak az emléktábla megtekintését.

(Kádárné Zsoldos Edit: Hódmezővásárhelytől a Celebesz-szigetekre. Egy vásárhelyi orvos mártír halála 10.000 km-re hazájától. In: EKE Hírlevél. 2025. 2. sz. p. 26-27. URL: <https://ojs.uni-eszterhazy.hu/index.php/EKEH/article/view/2853/2538>)

Adatminőség

EOQ MNB
EOQ Magyar Nemzeti Bizottság
Közhasznú Egyesület

EUROPEAN ORGANIZATION FOR QUALITY
Az EOQ nemzeti képviselője

„Az adatminőség úgy határozható meg, hogy az adatok milyen mértékben felelnek meg a felhasználók vagy ügyfelek igényeinek és elvárásainak.” – olvasható a Minőség és Megbízhatóság 2025. évi 3. számának egyik tanulmányában. A közlemény többek között adatminőségi dimenziókról is ír, az egyik elméletre hivatkozva belső, kontextuális, reprezentációs és hozzáférhetőségi szempontcsoportokat különít el, de megjegyzi, hogy a felosztások száma meglehetősen magas, és alkalmazhatóságuk mindenképpen attól függ, hogy milyen jellegű szervezet működéséhez szükséges adatokról van éppen szó. Minden szentnek maga felé hajlik a keze – mondták a régiek – mi, orvosi

könyvtárosok pedig teljes joggal adoptálhatjuk saját munkánkra e tanulmány téziseit, az „adat” alatt érthetünk ismeretet, tényeket, információkat, kutatási adatokat, szaktudást stb. Kérdés, hogy a minőségügy vállalati praxisban tevékenykedő vagy akár elméleti szakemberei mikor veszik számításba a „rég jó” könyvtárat és könyvtárosokat ebben a témakörben. Mindezzel együtt nekünk érdemes, sőt hasznos kitekinteni saját tevékenységünk más szektorban megjelenő vetületeire. Az Orvosi Könyvtárak szerkesztősége tisztelettel ajánlja az említett folyóiratszám vonatkozó érdekes cikkét (is): Sörqvist, Emil – Sörqvist, Lars: Az adatminőségmenedzsment kutatásának kritikus területei. In: a Minőség és Megbízhatóság. 2025. 3. p. 247-255.

Szakmai presztízsünk védelmében

„Miért fontos a magyar nyelvű orvosi irodalom?” Tette fel a kérdést Tulassay Zsolt A belgyógyászat alapjai 7. kiadásának bevezetőjében, illetve a Magyar Tudomány idei 6. számában. A kérdésfelvetéssel sokszor úgy találkozunk, hogy fontos-e egyáltalán a magyar orvosi irodalom, illetve bármely nyelven a nyomtatott szakirodalom vagy akár a(z orvosi) könyvtár? Orvosi könyvtárosként mellbe vág minket egy-egy ilyen odavetett megjegyzés, éppen ezért nagy öröm, hogy valaki „kívülről” áll mellénk. Vannak még igaz lelkek és vannak még olyan elismert kutatók, a szó legnemesebb értelmében vett oktatók, professzorok, akik nem röstellik megfogalmazni azt a többletet, amit a magyar nyelvű nyomtatott (orvosi) szakkönyvek és könyvtárak jelentenek jelen nemzedékek és – fontos hangsúlyozni – a jövő szakemberei számára. Állják itt csak néhány rövid idézet kedvcsinálól a teljes cikkből:

„Újabban gyakran kétségbe vonják a természettudománnyal foglalkozó könyvek létjogosultságát. A korszerű adathordozók, az apró technikai eszközök, a hálózat mindent átfogó és befolyásoló felkészültségével a spártai ismeretek széles bőségét, választékát tárják az érdeklődő elé. Könnyen elérhetőek, egyszerű választ, egyirányú cselekvési célt adnak, gondolkodásra kevésbé készítenek, az egyéni megközelítést általánosítják. ... Szükség van-e egyáltalán olyan könyvekre, amelyek az eredeti feladatukat képviselve, a tudást összegyűjtő könyvtárakat méltó módon gazdagíthatják? Ez alapvető kérdés. Az igényesség, a széles körű kitekintés kívánalma, a szépség iránti elkötelezettség, a jövő nemzedék iránti felelősségtudat, a tudomány művelésének hitele, a letisztult gondolatok közlésének

kényszere egyértelmű feleletet ad e kérdésre.” [A „könnyen elérhető”-ség közeli határait egyébként mi sem bizonyítja jobban, mint a MOKSZ-os levelező meglehetősen nagy adat- és cikkforgalma.]

„A könyvtár kitüntetett hely, a tudás temploma, nemzedékek számára a megismerés tiszta forrása. A könyvtárba lépve a felfedezés vágya életre kel, a gondolatok szárnyalása csodákat teremthet, a lélek öröme határtalanná válik. A környezet meghittsége, a csend áhítata a tapasztalat határán túli térbe emel. Az évszázadok

alatt felhalmozott ismereteken, a lét alapjait és értelmét feltáró gondolatokon, az emberi szellem alkotásának varázsán, a megfejtésre váró titkok rejtelmén kívül a könyvtár a szépség ígézetével is hódít.”

„A belgyógyászat alapjai monográfia célja többirányú: a szakmai tudás, a műveltség, az igényesség és a tisztesség iránti elkötelezettség továbbadása, a magyar nyelv ápolásának, e nemzeti kincs megőrzésének és felvirágoztatásának az igénye, és az utánunk jövő nemzedék felelősségének tudatosítása.” Ez az idézett közlemény zárómondata; Tulassay Professor Úr

sorait a tomusról írja, mi orvosi könyvtárosok – a gondolat szellemi atyja ezt biztosan nem veszi rossz néven tőlünk – nyugodtan könyvtárainkra és saját hivatásunkra vonatkoztathatjuk, ars poetica gyanánt az ajtónkra is kiírhatjuk.

Az Orvosi Könyvtárak szerkesztősége tisztelettel ajánlja a teljes cikket Kedves Kollégáink, Olvasóink figyelmébe:

Tulassay Zsolt szerkesztő: A belgyógyászat alapjai. Miért fontos a magyar nyelvű orvosi irodalom?. In: Magyar Tudomány. 2025 6. sz. p. 1237-1240.

URL: <https://akjournals.com/view/journals/2065/186/6/article-p1237.xml>

